

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2010

VI. volební období

57

Vládní návrh,

**kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu
„Návrh na přístup České republiky k Dodatkovému protokolu k Úmluvě
o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR)
týkajícímu se elektronického nákladního listu“**

Návrh usnesení

**POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY**

k vládnímu návrhu, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu
„Návrh na přístup České republiky k Dodatkovému protokolu k Úmluvě o přepravní smlouvě
v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) týkajícímu se elektronického nákladního
listu“

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

dává souhlas

k přístupu České republiky k Dodatkovému protokolu k Úmluvě o přepravní smlouvě
v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) týkajícímu se elektronického nákladního
listu.

Předkládací zpráva pro Parlament ČR

Dne 19. 5. 1956 byla v Ženevě sjednána Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) (dále jen „Úmluva CMR“). ČSSR přistoupila k této Úmluvě. Prezident ČSSR ratifikoval Úmluvu CMR a listina ČSSR o přístupu byla uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, deponitáře Úmluvy CMR, dne 4. 9. 1974. Tato Úmluva byla vyhlášena vyhláškou MZV č. 11/1975 Sb., přičemž pro ČSSR vstoupila v platnost na základě svého čl. 43 dne 3. 12. 1974.

Jak stanoví čl. 1 Úmluvy CMR, tato Úmluva se vztahuje na každou smlouvu o přepravě zásilek za úplatu silničním vozidlem, jestliže místo převzetí zásilky a předpokládané místo jejího dodání, jak jsou uvedena ve smlouvě, leží ve dvou různých státech, z nichž alespoň jeden je smluvním státem této Úmluvy. Toto ustanovení platí bez ohledu na trvalé bydliště a státní příslušnost stran.

Na zasedání pracovní skupiny EHK OSN pro silniční dopravu (SC. 1) byl ve dnech 16. – 18. 10. 2007 sjednán další Dodatkový protokol k Úmluvě CMR týkající se elektronického nákladního listu (dále jen „Protokol o elektronickém nákladním listu“) a je připraven k přístupu dalších členských států.

Zásadní přednost elektronického nákladního listu spočívá v možnosti, že v době, kdy dochází k předání zásilky dopravci, je možno, aby o této skutečnosti byli současně informováni právě formou elektronického nákladního listu všichni zúčastnění a zainteresovaní na předmětné přepravě, tj. odesílatel, dopravce a příjemce zásilky. Teprve tímto způsobem je dosažitelné, aby dopravce, ještě ve stádiu, kdy je možno provést potřebná opatření, mohl posoudit skutečnou skladbu zásilky, která je zaznamenána v nákladním listě CMR, a případně udělit řidiči, jako svému zástupci, instrukce k případným výhradám, které má učinit do nákladního listu CMR, v němž jménem dopravce potvrzuje správnost údajů v nákladním listě včetně údajů týkajících se zásilky převzaté k přepravě. Tento postup pak povede ke zkvalitnění přejímky zásilky dopravcem, a tím i ke zmenšení rizika reklamací. Podobný efekt bude možno docílit díky informování ostatních účastníků přepravy.

Protokol o elektronickém nákladním listu podepsaly s výhradou ratifikace již Belgie, Finsko, Litva, Lotyšsko, Švédsko a Norsko a tento protokol ratifikovalo Nizozemí a Švýcarsko. Je proto žádoucí, aby se ČR stala rovněž jeho smluvní stranou.

Prostřednictvím Sdružení automobilových dopravců ČESMAD BOHEMIA se k přijetí Protokolu o elektronickém nákladním listu vyjádřili i zástupci českých dopravců, kteří přijetí Protokolu dlouhodobě podporovali, na formulaci protokolu se prostřednictvím Mezinárodní unie silniční dopravy IRU podíleli a jeho přijetí vítají. Na základě tohoto vyjádření předpokládáme pozitivní dopad přijetí Protokolu o elektronickém nákladním listu na podnikatelské prostředí.

Řádně fungující systém elektronického nákladního listu CMR přispěje významným způsobem k zájmu, který je tímto řešením sledován, tj. zkvalitnění přepravy.

Provádění Protokolu o elektronickém nákladním listu budou zajišťovat dopravci se sídlem na území České republiky. Protokol o elektronickém nákladním listu nestanoví povinnost používat tuto elektronickou formu nákladního listu.

Přístup k Protokolu o elektronickém nákladním listu ani jeho provádění nemá dopad na státní rozpočet.

Protokol o elektronickém nákladním listu je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky, se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii, se závazky převzatými v rámci jiných platných smluv a s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva.

Protokol o elektronickém nákladním listu je předkládán jako prezidentská smlouva s ohledem na skutečnost, že Úmluva CMR, jejímž dodatkem tento Protokol je, byla sjednána jako prezidentská smlouva, a dále s ohledem na ust. čl. 10 a 49 písm. a) Ústavy České republiky. K přijetí Protokolu o elektronickém nákladním listu je tedy třeba souhlasu Parlamentu, přičemž se jedná o smlouvu, která je přímo vykonatelná, tudíž k jejímu provedení není třeba přijetí zákona.

Vláda projednala dne 16. listopadu 2009 návrh na přístup České republiky k Dodatkovému protokolu k Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) týkajícímu se elektronického nákladního listu a vyslovila souhlas s přístupem svým usnesením číslo 1402.

Tento materiál byl do Parlamentu České republiky předán již v prosinci minulého roku. Původní číslo tisku Poslanecké sněmovny bylo 1008. Před uskutečněním 2. čtení však skončilo 5. volební období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, a proto je nyní vládní návrh předkládán opakovaně.

Proces projednání v Senátu byl ukončen usnesením č. 416 z 15. schůze dne 18. března 2010, kterým Senát dal souhlas k přístupu k Dodatkovému protokolu k Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR), týkajícímu se elektronického nákladního listu.

V Praze dne

Předseda vlády

DODATKOVÝ PROTOKOL K ÚMLUVĚ
O PŘEPRAVNÍ SMLOUVĚ V MEZINÁRODNÍ SILNIČNÍ
NÁKLADNÍ DOPRAVĚ (CMR),
TÝKAJÍCÍ SE ELEKTRONICKÉHO NÁKLADNÍHO LISTU

STRANY TOHOTO PROTOKOLU

JAKOŽTO STRANY Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR), uzavřené v Ženevě dne 19. května 1956,

PŘEJÍCE SI doplnit Úmluvu tak, aby bylo usnadněno fakultativní vyhotovení nákladního listu pomocí postupů užívaných pro elektronické zaznamenávání údajů a nakládání s nimi,

SE DOHODLY takto:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto Protokolu

„Úmluva“ znamená Úmluvu o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR);

„Elektronický záznam dat“ znamená informace generované, odeslané, obdržené nebo uložené elektronickými, optickými, digitálními nebo obdobnými prostředky, s tím, že takto sdělená informace je přístupná k následnému použití;

„Elektronický nákladní list“ znamená nákladní list obsahující údaje pocházející z jednoho nebo několika elektronických záznamů dat dopravce, odesílatele nebo jiné osoby podílející se na plnění smlouvy o přepravě podléhající Úmluvě, včetně údajů logicky spojených s elektronickým záznamem dat prostřednictvím dodatků nebo jinak spojených s elektronickým záznamem dat současně s jeho vydáním nebo následně poté, takže se stávají součástí elektronického nákladního listu;

„Elektronický podpis“ znamená údaje v elektronické podobě připojené k jiným elektronickým údajům nebo s nimi logicky spojené, které slouží k ověření pravosti.

Článek 2

Oblast působnosti a účinnost elektronického nákladního listu

1. V souladu s ustanoveními tohoto Protokolu nákladní list uvedený v Úmluvě, stejně jako jakýkoli požadavek, oznámení, pokyn, žádost, výhradu nebo jiné sdělení týkající se způsobu plnění smlouvy o přepravě podléhající Úmluvě lze provádět formou elektronického záznamu dat.

2. Elektronický nákladní list splňující podmínky tohoto Protokolu odpovídá nákladnímu listu, jak jej upravuje Úmluva, a má tudíž stejnou důkazní hodnotu a stejné účinky jako tento nákladní list.

Článek 3

Ověření elektronického nákladního listu

1. Elektronický nákladní list ověřují smluvní strany smlouvy o přepravě formou věrohodného elektronického podpisu spojeného s elektronickým nákladním listem. Není-li prokázáno jinak, elektronický podpis se považuje za věrohodný, pokud:

- (a) se váže výhradně na podepisující osobu;
- (b) jeho prostřednictvím lze zjistit totožnost podepisující se osoby;
- (c) je vytvářen s použitím prostředků, které je schopna ovládat výhradně podepisující se osoba;
a
- (d) je spojen s údaji, k nimž se vztahuje, takovým způsobem, který umožňuje zjištění jakýchkoli následných změn těchto údajů.

2. Elektronický nákladní list lze ověřovat i jinými způsoby přípustnými právními předpisy státu v němž byl vystaven.

3. K údajům obsaženým v elektronickém nákladním listu má přístup jakákoli osoba k tomu oprávněná.

Článek 4

Podmínky pro vydání elektronického nákladního listu

1. Elektronický nákladní list obsahuje tytéž údaje jako nákladní list upravený Úmluvou.

2. Při vyhotovování elektronického nákladního listu musí být zajištěna nedotčenost údajů v něm obsažených od okamžiku, kdy byl poprvé vytvořen ve konečném znění. Údaje se považují za nedotčené, když jsou úplné a nezměněné, kromě případů jejich doplňování nebo upravování v rámci běžné komunikace, skladování a vystavování.

3. Údaje v elektronickém nákladním listu lze doplňovat nebo upravovat v případech předpokládaných Úmluvou.

Při doplňování a upravování elektronického nákladního listu musí být použit způsob umožňující identifikaci provedeného doplnění a úpravy a zachování původních údajů.

Článek 5

Vystavování elektronického nákladního listu

1. Strany mající zájem o plnění smlouvy o přepravě se dohodnou na způsobech realizace a jejich uplatnění ke splnění požadavků tohoto Protokolu a Úmluvy, zejména co se týče:

- (a) postupu pro vystavení a předání nákladního listu oprávněné osobě;

- (b) zachování nedotčenosti elektronického nákladního listu;
- (c) způsobu, jakým osoba uplatňující práva z elektronického nákladního listu prokáže toto oprávnění;
- (d) způsobu vydání potvrzení o tom, že došlo k dodání příjemci;
- (e) postupu doplnění nebo úpravy elektronického nákladního listu;
- a
- (f) postupů pro případné nahrazení elektronického nákladního listu nákladním listem vydaným jinými prostředky.

2. Elektronický nákladní list musí obsahovat odkaz na postupy uvedené v odst. 1 a tyto musejí být snadno zjistitelné.

Článek 6

Dokumenty k doplnění elektronického nákladního listu

1. Dopravce předá odesílateli na jeho žádost potvrzení o převzetí zboží a dále veškeré informace potřebné k označení zásilky a k zajištění přístupu k elektronickému nákladnímu listu, na nějž odkazuje tento Protokol.

2. Dokumenty, na něž se odkazuje v čl. 6, odst. 2 písm. g) a čl. 11 Úmluvy, může odesílatel předat dopravci formou elektronického záznamu dat, existují-li tyto dokumenty v této podobě, a pokud se smluvní strany dohodnou na způsobech zajišťujících propojení mezi těmito dokumenty a elektronickým nákladním listem, na nějž se odkazuje tento Protokol, a to způsobem zajišťujícím jejich nedotčenost.

Závěrečná ustanovení

Článek 7

Podpis, ratifikace, přistoupení

1. Tento Protokol bude otevřen k podpisu státům, které jsou signatáři nebo smluvními stranami Úmluvy, a které jsou buď členy Evropské hospodářské komise nebo se mohou zúčastňovat činnosti Komise s poradním statutem v souladu s bodem 8 Jednacího řádu Komise.

2. Tento Protokol bude otevřen k podpisu v Ženevě od 27. do 30. května 2008, a po tomto datu v ústředí Organizace spojených národů v New Yorku do 30. června 2009.

3. Tento Protokol podléhá ratifikaci signatářskými státy a je otevřen k přistoupení nesignatářským státům podle odst. 1 tohoto článku, které jsou stranami Úmluvy.

4. Státy, které se mohou podílet na vymezených činnostech Evropské hospodářské komise v souladu s bodem 11 Jednacího řádu Komise, a které přistoupily k Úmluvě,

se mohou stát smluvními stranami tohoto Protokolu, pokud k němu přistoupí, jakmile vstoupí v platnost.

5. Ratifikace nebo přistoupení se provede uložením listiny u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

6. Ratifikační listiny nebo listiny o přistoupení uložené poté, co vstoupil dodatek k tomuto Protokolu přijatý v souladu s čl. 13 v platnost, platí pro Protokol ve znění upraveném tímto dodatkem.

Článek 8

Vstup v platnost

1. Tento Protokol vstoupí v platnost devadesátým dnem poté, co pět ze států, na něž se odkazuje v čl. 7 odst. 3 tohoto Protokolu, uložilo své ratifikační listiny nebo listiny o přistoupení.

2. Pro každý stát, který tento Protokol ratifikuje nebo k němu přistoupí až poté, co pět států uložilo své ratifikační listiny nebo listiny o přistoupení, vstoupí tento Protokol v platnost devadesátým dnem poté, kdy tento stát uložil svou ratifikační listinu nebo listinu o přistoupení.

Článek 9

Výpověď

1. Kterákoliv smluvní strana může vypovědět tento Protokol oznámením generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

2. Výpověď nabude účinku po uplynutí 12 měsíců ode dne přijetí oznámení o výpovědi generálním tajemníkem Organizace spojených národů.

3. Každý stát, který přestane být stranou Úmluvy, přestává být k témuž dni i stranou tohoto Protokolu.

Článek 10

Ukončení platnosti

Jestliže se po vstupu tohoto Protokolu v platnost snížil počet smluvních stran v důsledku výpovědí na méně než pět, pozbude tento Protokol platnosti dnem, kdy dojde k nabytí účinnosti poslední z uvedených výpovědí. Pozbývá platnosti i ode dne, kdy pozbude platnosti Úmluva.

Článek 11

Spory

Každý spor mezi dvěma nebo více stranami týkající se výkladu nebo provádění tohoto Protokolu, který se stranám nepodařilo urovnat jednáním nebo jiným způsobem, může být na návrh kterékoli zúčastněné strany předložen Mezinárodnímu soudnímu dvoru.

Článek 12

Výhrady

1. Každá smluvní strana může při podpisu nebo ratifikaci tohoto Protokolu, anebo při přístupu k němu prohlásit oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, že se necítí být vázána článkem 11 tohoto Protokolu. Ostatní strany nebudou článkem 11 tohoto Protokolu vázány vůči straně, která učinila takovou výhradu.
2. Prohlášení podle odstavce 1 tohoto článku může být kdykoliv odvoláno oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.
3. Žádná jiná výhrada k tomuto Protokolu není přípustná.

Článek 13

Dodatky

1. Jakmile vstoupí tento Protokol v platnost, může být změněn postupem stanoveným v tomto článku.
2. Každý pozměňovací návrh tohoto Protokolu předložený stranou Protokolu je postoupen Pracovní skupině pro silniční dopravu Evropské hospodářské komise OSN (EHK OSN).
3. Strany tohoto Protokolu usilují co nejvíce o dosažení konsenzu. Jestliže navzdory tomuto úsilí není o pozměňovacím návrhu konsenzu dosaženo, je pro přijetí, pokud nelze jinak, potřebná dvoutřetinová většina přítomných a hlasujících. Pozměňovací návrh přijatý konsenzem nebo dvoutřetinovou většinou stran je postoupen sekretariátem Evropské hospodářské komise OSN generálnímu tajemníkovi, který návrh rozešle ke schválení všem stranám tohoto Protokolu, jakož i signatářům.
4. Do devíti měsíců ode dne, kdy generální tajemník sdělil pozměňovací návrh, může každá smluvní strana informovat generálního tajemníka, že má námitku proti navrhované změně.
5. Pozměňovací návrh je považován za přijatý, jestliže žádná strana tohoto Protokolu nesdělila námitku do uplynutí devítiměsíční lhůty uvedené v předchozím odstavci. Pokud byla podána námitka, nenabude pozměňovací návrh účinnosti.

6. V případě státu, který se stane smluvní stranou tohoto Protokolu mezi okamžikem sdělení návrhu změny a koncem devítiměsíční lhůty podle odst. 4 tohoto článku, sdělí sekretariát Pracovní skupiny pro silniční dopravu Evropské hospodářské komise nové smluvní straně navrhovanou změnu v co nejkratší době. Nová smluvní strana může generálního tajemníka informovat před koncem devítiměsíční lhůty, že má námitku k pozměňovacímu návrhu.

7. Generální tajemník sdělí co nejdříve všem stranám námitky vznesené podle odst. 4 a 6 tohoto článku, jakož i všechny změny přijaté podle odst. 5 výše.

8. Každá změna považovaná za přijatou vstoupí v účinnost šest měsíců ode dne, kdy generální tajemník oznámil toto přijetí stranám.

Článek 14

Svolání diplomatické konference

1. Po vstupu tohoto Protokolu v platnost může kterákoli strana požádat oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů o svolání konference za účelem revize tohoto Protokolu. Generální tajemník vyrozumí o této žádosti všechny strany a svolá revizní konferenci, sdělí-li mu nejméně čtvrtina stran tohoto Protokolu svůj souhlas s touto žádostí do čtyř měsíců ode dne, kdy generální tajemník odeslal vyrozumění.

2. Je-li svolána konference podle předchozího odstavce, vyrozumí o tom generální tajemník všechny strany a vyzve je, aby do tří měsíců předložily návrhy, o jejichž projednání na konferenci žádají. Generální tajemník rozešle všem stranám nejméně tři měsíce přede dnem zahájení konference předběžný pořad jednání konference spolu s textem těchto návrhů.

3. Generální tajemník pozve na každou konferenci svolanou podle tohoto článku všechny státy uvedené v čl. 7 odst. 1, 3 a 4 tohoto Protokolu.

Článek 15

Oznámení státům

Kromě oznámení uvedených v čl. 13 a 14 vyrozumí generální tajemník Organizace spojených národů státy uvedené v čl. 7 odst. 1 a státy, které se staly stranami tohoto Protokolu v souladu s čl. 7 odst. 3 a 4:

- (a) o ratifikacích a přistoupeních podle čl. 7;
- (b) o termínu, kdy tento Protokol vstoupí v platnost v souladu s čl. 8;
- (c) o výpovědích podle čl. 9;
- (d) o ukončení platnosti tohoto Protokolu v souladu s čl. 10;
- (e) o prohlášeních a oznámeních, která obdržel v souladu s čl. 12 odst. 1 a 2.

Článek 16

Uložení

Originál tohoto Protokolu bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který rozešle jeho ověřené shodné opisy všem státům uvedeným v čl. 7 odst. 1, 3 a 4 tohoto Protokolu.

DÁNO v Ženevě, dne dvacátého února dvatisíceosm, v jediném vyhotovení v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě tyto jazykové verze mají stejnou platnost.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní, kteří jsou k tomu řádně zmocněni, podepsali tento Protokol: